ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

YAMAN BOYACI

Sayı: 47 1960

75 Krs.

Sarkomer/Çizgi Diyarı

HIZIR ÜÇ SİLÂHŞÖRE KARŞI

Yazan: H.F. VEREL Çizen: YILMAZ KARACA

NOT Defterimden

HALİT KIVANÇ

Ders Çalışmak ve Gazete Okumak

ÇOCUK HAFTASI'nın sevimli çocukları...

Bugünkü yazımı, sorularınızın cevaplandırılmasına ayırıyorum. Bir çok mektup birikti gene... İşte bunları zaman zaman cevaplandıracak, sizleri aydınlatmağa çalışacağım. Ancak bazı soruları bir kaç kişi birden sorduğu için, mektup gönderenlerin isim ve adreslerini yazmayı lüzumlu görmüyorum. Önemli olan, suâlin cevabıdır.

Küçük okuyucularımızdan biri değil, fakat ikisinin babası bir mektup yollamış, şöyle diyor:

«İki çocuğum var. Biri ilkokulun son sınıfında, diğeri ortaokulun ikinci sınıfında okuyor. Fakat ikisinin de ellerinden gazete düşmüyor. Önceleri aldırmıyordum. Ancak gazete, mecmua okumaktan derslerini ihmal ettiklerini dörünce, dayanamadım. İkisine de gazete okumayı yasak ettim Bu hususta siz ne dersiniz?»

Bu babanın haklı olduğu taraf da var, haksız olduğu taraf da... Evvelâ haklı olduğu, hem de yerden göğe kadar haklı olduğu noktaları anlatayım: Bir öğrenci için tek önemli şey, dersine çalışmak ve sınıfta öğretmeninden iyi not almaktır. Nasıl bir asker vatanı korumakla görevli ise, bir öğrenci de vatana hizmetini derslerine iyi çalışarak yapar. Demek ki okul çağında bulunanlar için, ders çalışmak, bir angarya, sıkıntılı bir iş değil, doğrudan doğruya memlekete hizmettir Bu sebeple dersini bırakıp da başka işle meşgul olmak affedilmez bir hâtadır.

Sonra, bir evlât için babasının sözünü dinlemek de, esastır. Demek ki bu iki çocuğa, babaları «Once dersinizi çalışın!» demiş ve onlar babalarının sözünü dinlemedikleri için kendilerine gazete okumayı yasak etmiş.

Fakat, bu babanın haksız, daha doğrusu hatalı hareket ettiği taraf da var Şöyle ki, gazete okumayı yasak etmekle, çocuklarına uygun bir ceza vermiş değildir. Bu defa çocuk büsbütün meraklanacak yasak edildiği için, gizli gizli gazete okumağa çalışacaktır. Bence, bu babanın yapacağı hareket şu olmalıydı: Evvelâ çocuklarını karşısına alıp gazete okumanın faydalarını anlatmalıydı Onlara demeliydi ki: «Yavrularım, medenî toplumlarda insan olup bitenleri gazetelerden öğrenir. Ayrıca gazetelerde bir çok öğretici, aydınlatıcı yazı çıkar. Bunları okumak, elbette ki faydalıdır. Fakat bir öğrenci önce derslerine çalışmalı ve dersini bitirdikten sonra, kalan vaktini gazete okumağa ayırmalı... Bakın ben size gazete okumayı yasak etmiyorum. Ama dersinizi bitirin, gelin, beraber okuyalım.»

Baba böyle konuşmuş olsaydı, çocuklar belki de gazete okumayı, derslerinden sonraya bırakırlardı Ancak, bu iki yavruya ve onlar gibi davranan bütün çocuklara tavsiyem: Once derslerinizi çalışınız. Bugünkü dersinizi yarına bırakmayınız. Sonra da boş vakitlerinizi gazete, dergi okumakla geçiriniz.

POSTEKİ SAYDIRMAK

Bir okuyucumuz da soruyor: «Annem sık sık der ki (Bana posteki saydırıyorsunuz) Bu, ne demektir?»

Bu sözün aslı «deliye posteki saydırmak»tır Eskiden akıl hastahanesinde tedavi edilen delilerin iyileşip iyileşmediğini anlamak için imtihan yaparlarmış. Bu imtihan da şöyle olurmuş: Deliye bir koyun postekisi uzatır, «Say bakalım, şu postekide kaç tüy var » derlermiş. Eğer akıl hastası «Koca postekinin tüyleri saymakla biter mi? Kesin bir rakam verilmesi zor» derse, onun akıllandığını anlar, serbest bırakırlarmış ok, deli oturup da postekinin tüylerini bir bir saymağa başlarsa, onun henüz akıllanmadığını anlarlarmış. İşte «posteki saydırmak» sözü buradan gelir. Uzun zaman isteyen, uğraşmağa değmeyecek işleri yapmağa kalkışanlara söylenir.

KEDİ İLE FARE...

İki küçük okuyucumuz merak etmiş, «Kedi ile fare bir arada yaşıyabilir mi? Sinemada kedi ile farenin dost olduklarını gördük Olur mu böyle şey?» diye soruyorlar.

Belki inanmazsınız, ama... Olur... Hattâ 1951 yılında İngiltere'de Frances Pitt adlı bir kedi, bütün yavruları ölünce, yakaladığı bir fareyi yememiş ve onu öz yavrusu gibi beslemişti. Bu kedinin sahibi, kedi ile farenin çok dostane yaşadıklarını görünce, gazetecilere bildirmiş, o zaman gazeteler bu olayı yazmış, fotoğrafını da basmışlardı. Bu şekilde misâllere, ender olmakla beraber, rastlanır.

Bu Haftaki Üniteniz

HAZIRLAYAN: SABRİ TÜMKOR

Osmanlı Devletinin Yükselme Devri

TARİHTEN:

Fatih Sultan Mehmed'in, Istanbulu almasıyla Osmanlı devletinin yükselmesi devri başlamıştır. İstanbulun fethinden sonra sırasıyla, Sırbistan, Mora, Eflâk-Buğdan, Bosna-Hersek, Arnavutluk Osmanlı devleti idaresine girdi. Anadolu'da da Karaman beyliği ile, Trabzon Rum imparatorluğunu ülkesi içine alan Fatih, (Otlukbeli) savaşında Akkoyunlu Hükûmdarı Uzun Hasan Beyi yenmiştir.

Bu tarihten itibaren, Osmanlıların sınırları Avrupada: Tuna ve Sava ırmaklarına: Asya'da Fırat nehrine ve Toros dağlarına kadar dayanmıştı. Fatih geniş bir sınır bırakarak öldü.

Fatihin yerine geçen Bayezit II babası kadar parlak zaferler elde edemedi. Esasen tahta çıkışının ilk yılları kardeşi Cem Sultanla saltanat kavgaları ile geçti.

Bu tarihlerde İranda, Azerbayc nlı bir şeyhin oğlu olan Ismailli Safevî adlı biri hükümdar bulunuyordu. Bu şah, Osmanlı devletine karşı ayaklanmağa başladı. Kendi mezhebi olan Şiiliği Anadoluya yaymağa ve bu suretle taraftarlar bulmağa başladı. Bayezit II, zayıf bir padişah olduğundan bunun önüne geçemiyordu Bunu önlemek için babasına isyan eden Bayezidin oğlu Yavuz Sultan Selim tahta çıktı. Şah Ismaile karşı derhal savaş açtı. 1514. yılında İranda Çaldıran'da iki ordu karşılaştı. Korkunç ve kanlı savaş oldu. Savaş sonunda Şah İsmail yenildi ve İran da Osmanlıların eline geçti. Şah Ismail'in taçı, tahtı ve hatta eşi Taçlı Hatun bile harp ganimeti olarak Osmanlılarda kaldı

Yavuz Sultan Selim, bütün Islâm memleketlerini Osmanlıların idaresi altına almak istiyordu Mısır'a yürüdü, Suriye'yi, Palestini ve Mısır'ı zaptetti. Mısırda bir Abbaside bulunan İslâm Halifeliğini de kendi üzerine aldı. Bu şekilde Yavuz Sultan Selim bütün İslâm dünyasının Halifesi olmuş oldu. Bunu, İslâmları birleştirmek için kullanacaktı. Bir ara da Hindistan'a sefer açmak istiyordu. Ömrü, buna mani oldu. Bu büyük Hükûmdarın, dünya haritasına bakarak bir Hükûmdara yetmiyecek kadar küçükmüş dediğini rivayet ederler.

Osmanlı Devletinin yükselişi, Yavuz zamanında çok parlak mertebeye ulaşmıştı.

Aşağıdaki soruları cevaplandırın.

1 — Kuruluştan Fatih zamanına kadar her hükümdar zamanında ele geçen yer.

2 — Kuruluş zamanı ne zamandan ne zamana kadardır?

3 — Yükselme Devri, hangi tarihler arasındadır? Yükselme Devri padişahları?

4 — Fatihin Rumeli ve Anadolu savaşlarını araştır ve say, defterine yaz.

5 — Kırımın zaptı Cem olayları nasıl olmuştu? Cem'in akibeti ne oldu?

6 — Beyazıt'tan sonra tahta geçen kimdi? Bunun tahta geçişi ve seferleri?

7 — Aşağıdaki soruların doğrusunu yaz:

Anadoluhisarını, (Bayezit I., Fatih, Timur, Murad I) yaptırdı.

Yükselme Devri'nin ünlü hükûmdarları, Fatih ve Yavuz Sultan Selim...

COĞRAFYADAN:

Ingiltere

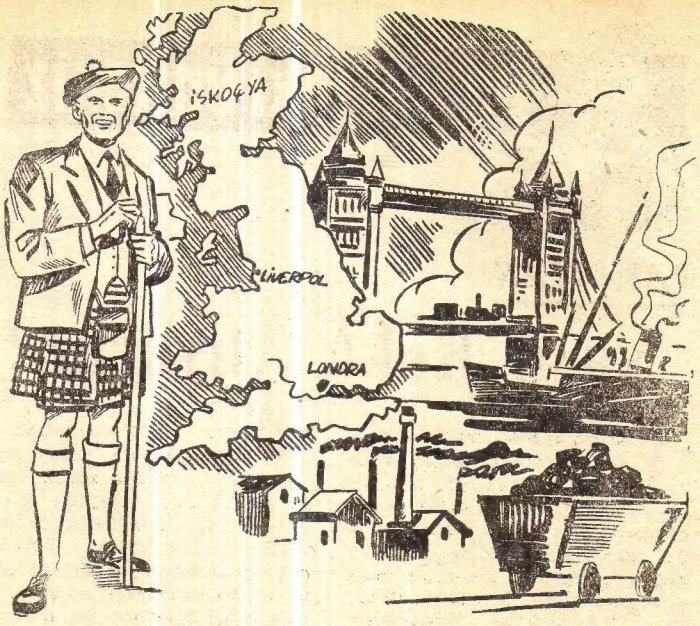

İngilterenin bir adı da, Britanya İmparatorluğudur. Yeri Avrupanın kuzey batısında dır İki büyük adadan meydana gelmiştir. Adanın büyüğüne, Büyük Britanya, küçüğüne de, İrlanda derler. İngiltere adalarının yüzölçümü: 243.000 kilometrekaredir. Nufusu, 55 milyondur. Fakat bu hükümetin dünyanın her köşesinde sömürgesi vardır. Bu sömürgelerin toplamı 34 milyon kilometrekaredir Buralarda 595 milyon insan yaşamaktadır.

İşte bu bakımdan büyük bir imparatorluk olarak tanınır. Sömürge: iç ve dış işlerinde, yabancı bir devletin buyruğu altına girmiş olan ülkelerdir. İç işlerinde serbest, dış işlerinde yabancı devlete tâbi olanlara da Dominyon derler. İngilterenin bir çok sömürge ve dominyonu vardır.

İngiltere, krallıkla idare edilir Parlamento denen ve halk tarafından seçilen meclisi kraldan da üstün hak ve selâhiyete sahiptir. Bu memleket dünyanın en ileri demokrasisine sahiptir. Başşehri Londra, kalabalık ve güzel bir şehirdir. Bu şehir köyleriyle beraber on altı milyondur. Bu şehirde gündüzleri 14 milyon geceleri 8 milyon insan yaşar. Gündüzleri çalışmağa gelenler, geceleri yerlerine giderler. İngilizler, Londraya London derler Britanya adasının kuzey bölgesi dağlık, güney tarafları da ovalıktır. Kuzeyde kalan topraklara, İskoçya, güneye de ingiltere adı verilir İskoçya dağlıktır. Her tarafı çıplak kayalarla çevrilidir. Burada tarım olmaz fakat madenleri bilhassa kömürleri işletilir.

İngiltere kısmı, geniş ovalarla doludur tarım yapılır. Her çeşit hububat yetişir ve fer nevi ürün alınır Kıyıları girintili çıkıntılıdır. Bir çok adacıklar vardır. Burada Atlas Okyanusunun sisli iklimi hüküm sürmektedir Rutubeti çok fazladır. Buranın yerine göre soğuk olması lâzımsa da (Golfstrim) denen adaların yakınından geçen sıcak su akıntısının tesiriyle ılıklaşmıştır. Buraya yağmur çok yağar. Ingiltere bir sanayi memleketidir Her tarafta fabrika bacaları yükselmiştir. Demir, kömür, çelik sanayii çok ileridir. Kum şları da her tarafta ün kazanmıştır.

Sömürgelerini pazar yeri gibi kullanır, oralardan ham maddeler alır, işler ve oralara tekrar satar Dünyada en çok gemisi olan bir yerdir. Her tarafla ticaret yapar. Denizci bir memlekettir

Aşağıdaki soruları cevaplandırın.

1 — İngiltere, dünyanın neresine düşer, kıtanın neresindedir?

2 — Etrafını çeviren denizler ve komşuları nelerdir?

3 — Hangi adalar üzerindedir, coğrafi durumu nasıldır?

4 — Avrupa haritasından, Ingilterenin tabiî yerlerini bulunuz, nehir, dağ...

5 — Dağlık ve ovalık kısımları, nehirleri, kıyıları nerelerdir?

6 — Sömürgeler, geçimleri nelerdir? Yer ölçümü nüfusu, adalarda ve dünyada?

7 — Ingilterenin, Türkiye ile olan münasebetleri nelerdir? Ticaretimiz.?

Ingilterenin başşehri ..... dır. Burası, ... idare edilir. Burasının en bol madeni ..... dir. Büyük Britanya yazları .... ve kışları da ..... dur. İngilterenin Taymis önemli ..... dir.

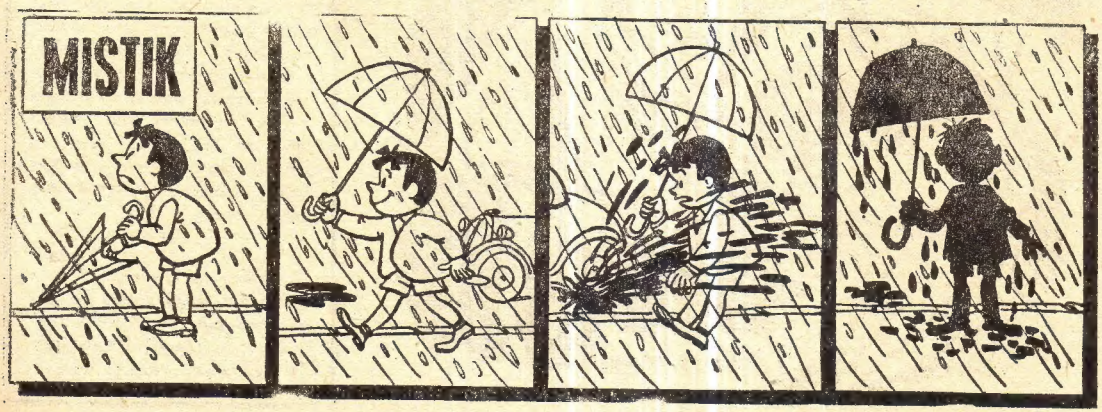

Bu Haftaki üniteniz

TABİATTAN:

Nasıl Koku Alıyoruz?

Yeryüzündeki bütün canlılar burunlarıyla koku alırlar, demek ki, biz insanların koku alma organımız da burundur Burun, yüzde ağızın üstünde ve dışarıya doğru çıkıktır. Burunun deri altındaki kısmı kemiktir. Ortasında kıkırdaktan bir perde vardır burnu ikiye ayırır. İçi girintili çıkıntılı olup daima ıslaklık içindeki yumuşak zardandır.

Bazı cisimler toz ve bazıları da gaz halinde havaya karışırlar. Bunlar burun deliklerinden girince oradaki ıslaklıklara yapışırlar. Buraya beyinden gelen sinir uçları yapışıktır Bu koku veren maddeler buraya konmasıyla sinirler uyanır ve beyine giderek koku duygusu haline girer. Nezle olduğumuz zaman zar üzeri hafifçe yaralanmış olduğundan duyguyu çok zor duyarız. Onun için nezleliler pek koku alamazlar.

Solumamızı da burnumuzla yaparız. İçerden soluk borusu ile birleşir. Ağzımız da soluk borusu ile birleşiktir, ama, ağızdan soluk almayız. Zira burun içindeki kıllar süzgeç gibi, havanın mikroplarını süzerler, nemli zar üzerine bu mikroplar yapışır kalırlar

Burunun bir çok hastalıkları vardır, en önemlisi de nezledir. Nezle, çok kerre kışın soğuk havalarda olur Mikrobiktir, başkalarına çok çabuk geçer. Nezlelilerden sakınmalıyız. Nezlelilerde geçirici ve bizde koruyucu ilâçlar kullanmalıyız.

Nezleden korunmak için, yakalanmamak için sıcak havadan birden soğuk havaya çıkmamalıyız. Ceryanlı havalardan da sakınmalıyız Nezle çok berbattır yakalanmamağa çalışmalıdır.

Aşağıdaki soruları cevaplandırın.

1 — Burun niçin ağıza yakındır, faydası nedir?

2 — Koklama ile tabiatın nesini duyuyoruz?

3 — Limonata, nar şerbeti, elma suyu, hepsinin rengi aynı olarak sana gösterseler bunları nasıl tanırsın Balıkları tazeliği yemeklerin bozuk, olduğunu nasıl anlarsın?

4 — Burun nasıl koku alır, kısımları, yapısı nasıldır?

5 — Burunu nasıl koruyalım, hastalıkları nelerdir?...

Aşağıdaki boş yerleri doldurunuz

1 — Koklamaya yarayan burun aynı zamanda ..... **organıdır.**

2 — Koku alma duygusu ..... hayvanlarda fazladır.

3 — **Koku alan sinirler burunun** ..... **sındadırlar.**

ÖĞRENCİLERE ÖĞÜTLERİM:

Yaratıcı Olunuz!

Yazan : Ahmet KAYA

Arılar, elde etmiş oldukları çiçek özlerini vücut fabrikalarından geçirerek balı; ipekböcekleri dut yapraklarını kendi varlıklarında eriterek ipek kozalarını; meyve ağaçları toprakları bir kimyacı gibi inceleyip çeşitli meyveleri meydana getirmek suretiyle kendi kudret ve kabiliyetlerini, hüner ve maharetlerini ispat ediyorlar.

İnsan zekâsı ve insan enerjisi çok üstünde bir kudret ve imkândır. Yalnız, geliştirmek ve onlardan tam mânâsiyle faydalanmak şartiyle.

Onun için: Aramak, bulmak, yapmak ve yaratmaktan zevk alınız. Gördüklerinizden, okuduklarınızdan kuvvet alarak, bilginizi dajma arttırarak, kafanızı işleterek yeni eserler meydana getirmeğe çalışınız. Bunun için de deneylere ve lâboratuvar çalışmalarına son derece önem veriniz.

★

Okuyan, arayan, kafasını işleten bir insan günün birinde yeni bir eser meydana getirir ve böylece insanlığın daha çok ileri gitmesine yardım eder.

Kazlar ve Turna Kuşları

Kazlar ve turna kuşları aynı buğday tarlasında karınlarını doyururlardı. Nerdeyse olgunlamak üzere olan ekinleri yerlerdi. Bir gün tarla sahibi aniden çıka geldi. Onları kovaladı. Turna kuşları hafif olduklarından kolayca havalanıp kaçtılar. Ama kazlar şişman ve ağırdılar. Birçokları tarla sahibinin eline geçtiler.

Birçok hallerde suçlular cezalarını çekmezler.

Domuz ve Kurt

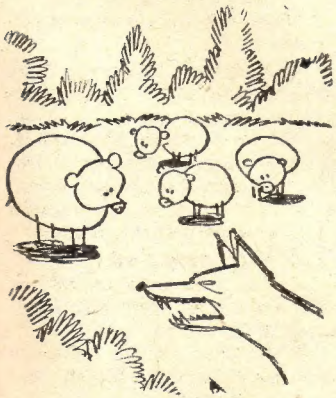

Bir dişi domuz yavrularını etrafına toplamış dinleniyordu. Bu sırada ağzı küçük bir domuz budunun hülyasıyla sulanan kurt kendini ana domuza sevdirmeğe çalıştı.

— «Bugün kendinizi nasıl hissediyorsunuz, bayan domuz,» diye yaklaştı. «Bir parça temiz hava alsanız çok iyi olur sanırım. Siz keyfinize bakın ben yavrularınıza göz-kulak olurum.»

Ana domuz, «Çok teşekkür ederim,» diye cevap verdi. «Yavrularıma nasıl göz-kulak olacağınızı çok iyi bilirim. Eğer bana gerçekten bir iyilik etmek istiyorsanız bir daha buralarda gözükmeyin.»

DÜŞMANLARINIZIN TATLI SÖZLERİNE ALDANMAYINIZ.

ÖZAY ABLA ile BAŞBAŞA

Adam Sendecilik

Sevgili çocuklar, hayatta hiçbirşey yoktur ki bir değer taşımasın, bir önemi olmasın. Tanrı, gördüğünüz en küçük, en zayıf varlığa bile bir ödev yüklemiştir. Bir gün şöyle bir Kırlara çıkıp, tabiat ana'yı yakındanineleyecek olursanız, kuşların, böceklerin, çiçeklerin hiç vakit kaybetmeden, soğuğa, sıcağa bakmadan çalıştıklarını, işlerini en güzel şekilde yaptıklarını görürsünüz.

En değersiz, bazan insana bir hiç gibi gelen insanların bir gün gelip te nasıl önemli kişiler haline geldiklerine şahit olur da hayretler içinde kalırız. «A, o mu? Ayol ben onu tanırım. Hiçti...» İşte burada yanılırız. O çok iyi tanıdığımızı iddia ettiğimiz insanı belki de hiç tanımıyoruzdur. Neden? Çünkü bir zamanlar her gün yanımızda olan o insana gereken kıymeti vermemiş, fikirlerini dinlememişizdir. O da bizden uzaklaşmış. Kendi başının çaresine bakmıştır.

Biribirlerini sevmeyen insanlar, biribirlerinin gözünü oymak için bekleyen akrabalar işte böyle ilgisizlikten, anlayışsızlıktan gittikçe insanlıklarını unutmuş ve dünyada yapayalnız kalmışlardır. En yakının işiyle, «Aman bana ne? Beni ilgilendirmez,» diye meşgul olmayan kişiye, bir zaman sonra aynı muamele yapılacak, o da şaşıracaktır.

Hayatta başarı kazanmak, önemli kişiler olmak isterseniz, sakın omuz silkip, «Adam sende» demeğe alışmayın. Yaşadığınız müddetçe hatta öldükten sonra bile herşey sizi ilgilendirir, sizin ilginizi bekler. Öldükten sonra bile dedim. Çünkü kim öldükten sonra arkada iyi bir ad bırakmak istemez? Kim kendisinden iyi bir şekilde bahsolunmasını arzu etmez? Bunu da sadece kendinizle meşgul olup, sadece kendi isteklerinizi tatmin etmekle değil, çevrenizdekilerle de ilgilenip, onların dertlerine çare bulmağa çalışmakla temin edebilirsiniz. Komşunuzun derdi; sizin derdiniz, arkadaşınızın sevinci, sizin sevinciniz, başarısı sizin başarınız olmalıdır. Sevinçli olaylardan olduğu kadar, üzücü olaylardan da kendinize bir pay çıkarmalısınız. Bir an bile durmadan düşünen kafa, çevresindekileri mesut görmek için çırpının kalplere sahip olursak bütün bir ömür boyunca tatlı ve temiz bir hayat süreceğimizden emin olabiliriz.

ÖZAY SUNAR

ÇOCUK HAFTASI'NIN HİSSÎ ve ÖĞRETİCİ ROMANI

Öksüz Murat

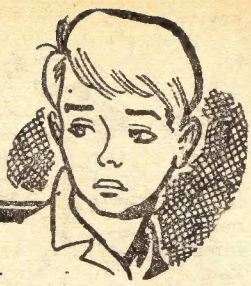

YAZAN : KEMALETTİN TUĞCU No: 11

— Sen darılma Murat. O ayının huyu böyledir. Arasıra sopa ister.

Murat o günden sonra ahcının yüzünü görmediye mutfağa uğramadı. Hizmetçilerden biri ona kahvaltısını, yemeklerini getirmeğe başladı. Hem de apartımanda ... dilerin yediği en iyi yemeklerden.

Murat bundan mahcup oluyordu Kendisine niçin bukadar ihtimam edildiğini de yavaş yavaş öğrendi. Hizmetçilerden biri:

— Hiç bir şoföre senin kadar özenmediler, dedi. Sen çok güzel ve yakışıklı bir gençsin. Güzel bir yüzün ve kibarlığın var. Oteki zenginlere seni gösterip övünüyorlar.

— 11 —

Suzan akşam dönüşlerinde bazen arkadaşlarından bir ikisini de yanına alırdı. Bu cahil kızlar arkada otururken Murada artistlerden birine benzetirlerdi Bazen Suzan bir yığın arkadaşını otomobilin önüne topluyor, kızlar Murada bakıp gülüyorlardı.

Nihayet Muradın canı sıkıldı. Kıza:

— Küçük hanım, dedi. Beni böyle arkadaşlarınıza sirk maymunu gibi seyrettirirseniz ben bir daha sizi okula götürüp getirmem.

Kız önce şaşırmış, sonra şımarık ve kibirli olduğu için kaşlarını çatarak:

— O nasıl lâkırdı, demişti. Seni ne için tutuyoruz biz. Elbette götürüp getireceksin

— Götürüp getirmek başka, arkadaşlarınıza ben gösterip gülmek başka. Benim hoşuma gitmiyor bu.

— Canım ne isterse onu yaparım. Doğru dürüst çek bakayım arabayı.

Murat arabayı çekti. Fakat ertesi sabah şik ve zengin arabayı apartımanın önüne çekip Suzan hanımı tam saat sekizde beklemedi kız kapının önünde bağırmaya başladı. İşe büyükler karıştı. Murat Mehpare hanıma işi anlattı. Mehpare hanım:

— O çocuktur, dedi Sözüne ehemmiyet verme.

— Bu çocukluk değildir. Olsa da ben çocuk maskarası değilim.

— Sen böyle kapıyı bir daha bulamazsın.

— Aç kalacak değilim Söz verdiğim için duruyorum. Yoksa ben de sizden memnun değilim

— Beni arkadaşlarınıza sirk maymunu gibi seyrettirirseniz, sizi bir daha okula götürüp getirmem küçük hanım!...

— Ya, öyle mi? Ben seni babama söylerim.

İki saat sonra Murat Halil Efendinin odasındaydı. İhtiyar kanapesinde oturuyor, gözlüklerini, iyi görmek için burnunun üstüne yerleştiriyordu.

Mehpare hanım pe sinirliydi. Halil efendi öksürdü:

— Murat efendi, dedi. Bizden memnun değil mişsin. Gitmek istiyormuşsun, öyle mi?

— Hanım efendi bir daha böyle kapı bulamıyacağımı söylediler Bendeniz de pek memnun olmadığımı, buradan çıkarsam aç kalmıyacağımı söyledim.

— Bizden memnun olmamama sebep ne?

— Once küçük hanım beni arkadaşlarına sirk maymunu gibi gösteriyor yakışıklı şoförmüşüm, ... mem hangi artiste benziyormuşum.

Mehpare hanım babasının arkasında duruyor, Murada yalvarır gibi işaretler yapıyor, renkten renge giriyordu.

Murat ihtiyar adamın ellerinin titrediğini görünce şaşırdı. Sözünü yumuşatmağa başladı:

— Biliyorum efendim, cahil çocuktur. Fakat okadar kibirli ve öyle azametli konuşuyor ki izzetinefsimi kırıyor.

Halil efendi başını çevirmeden:

— Mehpare, böyle mi evlât terbiye ediyorsun? dedi Elim ayağım tutmaz, olup bitenlerden haberim olmaz diye alabildiğinize mi gidiyorsunuz? Benim torunum bir şıllık olarak mı yetişiyor. Okul çocuğunun kibir, azamet, çalım nesine?

Murada döndü ve:

— Bir yere ayrılma oğlum, dedi, o şıllık ta yaya gidip gelsin de dünyayı anlasın.

Mehpare hanım Murada yine işaretler etti. Murat terbiyesini bozmadan:

— Beyefendi, dedi. Suzan hanım çocuktur. Eğer müsaade ederseniz yine okula götürüp, alıp getiririm. Yollarda ahlâkı bozulmaz Ama yine siz bilirsiniz.

— Ben onu bir divana çe-

keyim de sonra.

Herhalde dedesi Suzana iyi bir ders vermiş olacak ki bir daha eskisi gibi hoppalıklar yapmadı. Surat ederek otomobile biniyor, yanına arkadaş almıyor, dalgın duruyordu.

Bu apartımanda herşey Halil efendinin elindeydi. Murat ona karşı bir hürmet duyuyor, biraz da ona acıyordu. Temiz kalmış, yumuşak kalpli bir insandı. Kızı babasına çekmiş, Mehpare hanım da kocasına uymağa başlamıştı.

Bir pazar günü komşu bahçede yine polisler gördü. Cemil bey de o adaydı. Bahçeye inerek duvarın yanına sokuldu. Zayıf, üzgün ve yoksul olan kadın polislere:

— Şuraya bakın efendim, diyordu. Biz bir lokma ekmeği zor bulup yiyoruz. Benim çöp tenekesini adam boyu duvardan aşırıp, telin de üstünden onların bahçesine dökecek halim mi var. Bu pirzola kemikleri, bu konserve kutuları onların. Bizim pirzola yediğimizi senelerden beri kimse görmemiştir. Onların maksadı böyle iftiralarla bizim yuvamızı yıkmak, barındığımız bu evden çıkartıp atmak.

Muradın içi parçalanmıştı.

Ertesi gün elinde çöp kutusuyla uşağın o tarafa gittiğini ve kutuyu telin üzerinden komşu bahçeye boşalttığını gördü.

Delikanlı birden hırslanmıştı. Telin yanında ağız kavgası yapan uşağın yanına sokuldu. Öteki taraftaki kadın:

— Allahtan korkmazlar, bizden ne istiyorsunuz, diyordu.

Murat Alinin yanına gitti. Ogüne kadar kimseye el kaldırmamış kimseye ağır bir lâkırdı söylememişti. Nasıl olduğunu bilmiyordu. Bir tokat patladı. Uşak neye uğradığını şaşırdı. Murat çöp kutusunu da onun kafasına geçirdi ve:

— Bir daha bu zavallı insanların bahçesine çöp döktüğünü görürsem seni gebertirim, dedi.

Uşak sindi. Fakat Muradın ağır eli onun yüzünü şişirmişti. O akşam Cemil Bey Muradı salona çağırdı. Kaşlarını çatarak yüzüne baktı:

— Ahmedi niçin dövdün?

— Komşunun bahçesine çöp döktüğü için.

— Sana ne?

Murat herşeyi göze aldı. Dişlerini sıktı. Bu şımarık, hazır yiyici ve ölsün diye kayınpederinin gözünün içine bakan adama iğrenerek baktı. Karısı, kızı orada bulunuyorlardı. Cemil bey:

— Sen biraz fazla şımarmadın mı Murat? dedi.

Muradın dişleri sıkıldı:

—Şımaran sizsiniz, dedi. Allahtan korkmadan biçare bir aileyi rahatsız ediyorsunuz. Buradan gitmeden önce bunu Büyükbeyefendiye söyliyeceğim. O sizin gibi düşünmez.

Cemil Bey sapsarı kesildi. Karısı parmaklarını çıtlatarak konuştu:

— Murat, sen onların ne fena bir aile olduğunu bilemezsin.

Murat hiç yumuşamadan:

— Ben kendi gördüğümü bilirim, dedi. Aç, yoksul bir aile. Babadan kalma bir eve sığınmışlar. Yaşamağa çalışıyorlar. Çocuk gibi olmuş bir nine, perişan bir dul kadın, sonra bakımsız, gıdasız kalmış, yetişip aileyi kurtarmağa çalışan bir kızcağız. Halbuki siz, hepiniz onlara düşman olmuşsunuz. Onlara güler yüz göstereceğinize, onlara yaşama gayreti vereceğinize bütün apartımanın süprüntüsünü onların küçük bahçesine attırıyorsunuz. Buraya gelen, bahçeyi gezen komşuların gözüne çirkin göründüğü için onların yuvasını yıkmağa çalışıyorsunuz. Onlar sizinle uğraşamazlar, onlar fakir, zavallı insanlardır. Mutfağınızda pişen pirzola kokularına karşı pencerelerini indiriyorlar, sizin apartımanınıza gelen çeşit çeşit meyvaları görmemek için başlarını çeviriyorlar. Ben onlara acıyorum, onlara yaptığınız bu zulmü istemiyorum.

Kadın donup kalmıştı. Küçük bir hıçkırık duyuldu. Suzan ellerini yüzüne örttü, ağlamağa başladı.

(Devamı gelecek sayıda)

Görünüşe Aldanma

HİKÂYE

YAZAN :
ÜNVER SIVACIOĞLU

Salona ilk girdiğinde şaşırmıştı. İlerideki kanepede bir kişilik boş yere gözü ilişti ama bir türlü cesaret edip oturamıyordu. Çaresiz başını önüne eğdi, elindeki yeni aldığı kurşun kalemini açmaya başladı. Arada sırada anneleri babaları ile gelmiş kendi yaşındaki çocuklara özençle bakıyordu.

Yeni traş olmuş olmalı ki ikide bir kaşıntı yapan kılları eliyle silkeliyordu. Sırtında asıl rengini kaybetmiş yamalı, fakat temizce bir motgomeri vardı. Koyu renkteki pantolonunun dizlerine kocaman iki yama vurulmuştu Ayağındaki lâstiklerin biri yırtılmış biri de yırtılmak üzereydi.

Salon gittikçe kalabalıklaştı. Herkesde bir heyecan vardı. O dineldiği kapının arkasında hiç heyecansız sessiz sessiz kalemini açmaya devam ediyor, arada sırada sakin sakin çocuklarına tembihler yapan anneleri, babaları dinliyordu:

— Aman oğlum yavaş yaz temiz yaz, soruları iyi oku.

— Merak etme babacığım çok temiz yazacağım.

Bir ara nasılsa salona girdiğinden beri boş duran bir kişilik yere oturma cesaretini gösterdi. Çekingen çekingen kanepeye yaklaştı. Babasıyla beraber oturan tertemiz giyinmiş kendi yaşındaki kızın yanına ilişmişti ki kız sert sert yüzüne baktı. Dudağını bükerek:

— Biraz öbür tarafa gitsene üstüme sürünüyorsun, dedi.

Kızın arkasından hemen babası çıkıştı:

— Biraz ileri gitsene.

Şaşırmıştı. Birşey anlamadığını belli eden bakışları ile kıza, babasına baktı baktı, sonra gözlerini kendi üstündeki yamalı montgomerisinde çuha pantolonunda, yırtık lâstiklerinde gezdirdi. Yavaşça kalkarak eski yeri olan kapının arkasına gitti dineldi.

Saat epey ilerlemişti İmtihan odasının kapısı açılıp imtihana girecekler gelsin diye çağırıldıklarında odaya en arka girdiği için kendisine yer kalmamıştı. Orta yerde kalakalmış etrafına bakınıyor yer arıyordu Onun bu halini gören yaşlı bir öğretmen yanına yaklaşarak:

— Gel oğlum sen de buraya otur, diyerek kendilerine ait masaya oturttu.

İmtihanda on sual sormuşlardı. Salona en arka girdiği halde dışarıya ilk çıkan o olmuştu. Çıkarken de daha henüz dört beş sualin cevabını vermiş olan çocuklar kendisine şaşkın şaşkın bakakalmışlar, hattâ alay eder gibi gülenler de olmuştu. Lâkin onun kendisinden emin olarak dışarıya bir çıkışı vardı ki imtihan salonunda bulunan öğretmenler dahi şaşırmış gayri ihtiyari saatlarına bakmışlardı Daha sonra içlerinden biri dayanamamış yazılı kâğıtlarının bırakıldığı masaya giderek beraberinde gelen arkadaşı ile imtihan kâğıdını okumaya başlamıştı.

Son sorunun cevabının da doğru olarak yazılmış olduğunu görünce şaşırarak birbirlerine bakışmışlar okumaları için diğer öğretmen arkadaşlarına vermişlerdi.

.....

Onbeş gün sonra imtihan neticelerini bildiren listenin başında şu isim vardı.

Recep Çakır.

Altıda not olarak şöyle deniliyordu.

Otuzbeş dakikada on suale tam olarak cevap vermiş ve en yüksek puanı almıştır.

Öğretmen ve Öğrencilerimize Müjde !

Şâir ve öğretmen arkadaşımız F. Cemâl Oğuz Öcal, dergimizde çıkan en güzel çocuk şiirlerini (YAVRULARIMIZA OKUL VE BAYRAM ŞİİRLERİ) adıyla üç renkli nefis bir kapak içinde bastırıp satışa çıkardı

İlkokul ders ünitelerine göre hazırlanan bu kıymetli eserin fiyatı yalnız 125 krş. olup toptan sipariş verenlere % 20 tenzilât yapılır.

İsteme adresi :
F. Cemâl Oğuz Öcal
Sofular Yokuşu No. 20
Eyüp — İstanbul

YILDIRIM KAPTAN

★ YILDIRIMIN BAŞINA GELENLER..

YILDIRIM LOT LOGANIN TUZAĞINA DÜŞMÜŞTÜ... 47

LOT LOGAN PLÂNININ SON KISMINI TATBİKE HAZIRLANIYOR!..

...1960 by John F. Dille Co. Distributed by National Newspaper Syndicate

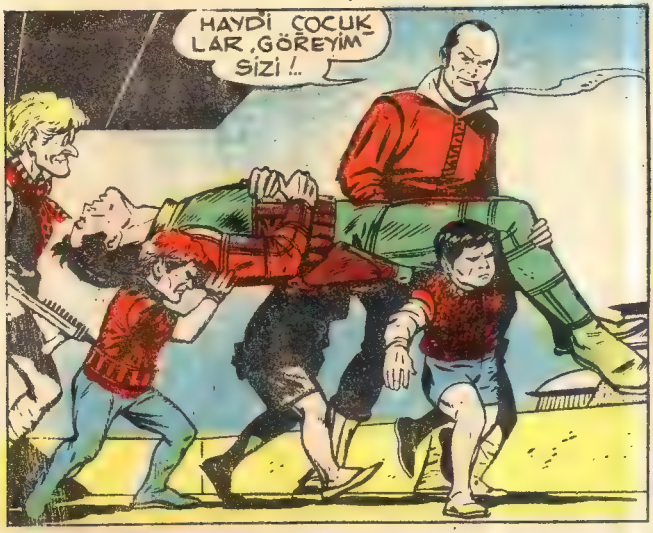

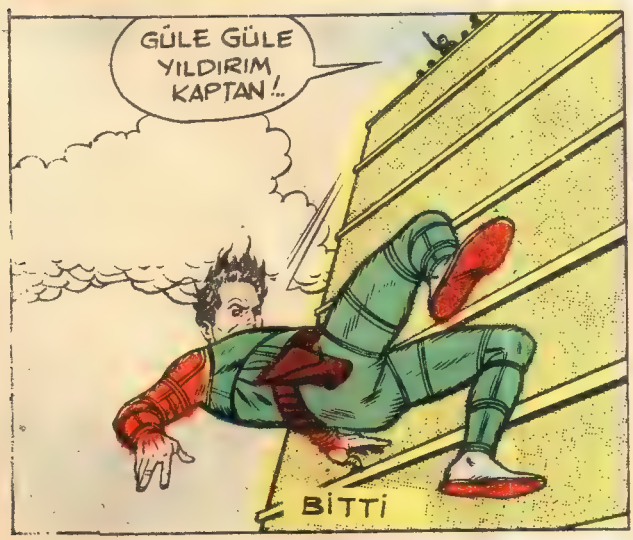

YILDIRIM KAPTANIN BU DÜŞÜŞTEN NASIL KURTULDUĞUNU VE LOT LOGANLA DEVAM EDEN MÜCADELESİNİ PEK YAKINDA TEKRAR SAYFALARIMIZDA BULACAKSINIZ....

GELECEK SAYIDA YEPYENİ BİR MACERAYA BAŞLIYORUZ..

HAYVAN BAŞLI İNSANLAR

47/1

BAYTEKİN Maymun Adamlara Karşı

BAYTEKİN VE BARİN BELLERİNE İP BAĞLIYARAK YAVAŞ YAVAŞ İNMEĞE BAŞLARLAR...

UZUN VE YORUCU BİR ÇALIŞMADAN SONRA YERE EN YAKIN OLAN BİR AĞACA VARMIŞLARDIR...

SARAYA DÖNEMEYİZ SEVGİLİM. BOROM, MAYMUN ADAMLARLA BERABER SERBEST, GELİYOR.

KÖPRÜ KOPTUĞU İÇİN ORADAN İNEBİLECEĞİNİ SANMAM.

BARİN BU SIRADA ADAMLARINA ALEVLİ BİR OK HAZIRLATMAKTADIR.

SONRA BU ALEVLİ OKU, AĞAÇLARIN TEPESİNDEKİ MAYMUN ADAMLARIN MAĞARALARINA ATTIRIR...

BİRAZ SONRA MAYMUN ADAMLARIN MAĞARALARI ALEVLER İÇİNDE KALMIŞTIR...

BOROM'UN SAĞ KALMASINI VE MİNG'E HABER VERMESİNİ ÖNLEMEK İÇİN BUNU YAPTIM. DARILMADIN YA BANA?
DARILMADIM, AMA O SEFİL İÇİN DEĞMEZDİ.
ZAVALLI ADAM.!

FAKAT BOROM, DAHA ÖNCE BAYTEKİN VE BARİN'İN AÇTIĞI ÇENTİKLERE BASA BASA AŞAĞIYA İNER...
GÖRÜŞECEĞİZ.! MİNG'E ANLATACAK ÇOK ŞEY VAR.

BAYTEKİN, YILDIZ VE BARİN YORGUN BİR ŞEKİLDE SARAYA DÖNERLER...
AURA SEVGİLİM.!
NİHAYET DÖNEBİLDİK.
EVET YILDIZ.!
OH BARİN.! BAŞINA BİR ŞEY GELSEYDİ KENDİMİ ÖLDÜRÜRDÜM.

ÖLDÜĞÜ ZANNEDİLEN BOROM, ORMANDAN KURTULMUŞ VE ÇÖLDE BARİN'İN ÜLKESİNE DOĞRU YÜRÜMEYE BAŞLAMIŞTI...
AH, BİR LOKMA SU OLSAYDI...

BOROM, BİTKİNLİK VE SUSUZLUK-TAN YERE YIĞILIR KALIR...

BU SIRADA MİNG'İN AVCI GURUP-LARINDAN BİRİ ÇÖLDE YÜRÜYÜŞ HALİNDEYDİ...

GALİBA BİR ADAM.

EVET YÜZBAŞIM. HAKLISINIZ!

BOROM ASKERLER TARAFINDAN BİR SEDYEYE YATIRILARAK MİNG ÜLKESİNE GETİRİLİR...

SİZİ GÖRDÜ-ĞÜMÜZ İÇİN ŞANSLISINIZ AĞAÇ ADAMI!

DİĞER TARAFTA DÖNÜŞ SEREMONİ-NE BARİN'İN VERDİĞİ ZİYAFETTE...

GENE NE VAR YÜZBAŞI? MÜHİM BİR HABER Mİ?

BOROM KAÇMIŞ VE MİNG'İN ADAMLARI TARAFINDAN BULUN-MUŞ...

MİNG'İN ASKERLERİ DÖNER. GURUP KUMANDANI BİNBAŞIYA İZAHAT VERİR...

ÇÖLDE BULDUĞUMUZ BİR ADAM, MÜHİM MESAJ GETİRMİŞ...

YAA...

BİNBAŞI, BOROM'U MİNG'İN HUZURUNA ÇIKARIR...

EFENDİMİZ, EN BÜYÜK DÜŞMANINIZ BAYTEKİN, BARİN'İN SARAYINDA MİSAFİR EDİLMEKTEDİR.

ÖYLE Mİ? BU MESAJINIZ ÇOK MÜHİM YÜZBAŞI BOROM.

MİNG, BOROM'A YÜZBAŞILIK RÜTBESİ VERİR SONRA TELEVİZYONUN BAŞINA GEÇER...

BARİN, BAYTEKİN'LE YILDIZ'I SAKLADIĞINI ÖĞRENDİM. ONLARI BANA İADE EDERSEN SENİ AFFEDERİM!

ONLARI SİZE VEREMEM ALTES!

47/6

BU SIRADA BAYTEKİN VE YILDIZ KÖTÜ HABERİ DUYMUŞLARDIR...

BARİN'İN BU CEVABI ÜZERİNE HARP OLACAĞINA KALIBIMI BASARIM.

17

HARP OLMAMASI İÇİN BURADAN UZAKLAŞMAMIZ LAZIM BAYTEKİN!

KARAR VERMEK İÇİN SABAHIN OLMASINI BEKLEMELİYİZ.

BAYTEKİN, DOSTU BARİN'İN RAHATINI BOZMAMAK İÇİN KAÇMIYA KARAR VERİR...

Sevgili Yıldız!
Bu şekilde gittiğim için beni affet. Fakat tek başıma gitmem daha doğru olacak. Orman bir kadın için tehlikelerle dolu. Barin, kaçtığımı Ming'e bildirsin. Yakında döneceğim.
Baytekin.

AĞLAMA YILDIZ. BAYTEKİN, YİNE DÖNECEKTİR.

BEN DE ONUNLA OLMAYI İSTERDİM.

EVET ALTES! BAYTEKİN ARAMIZDAKİ MUHTEMEL HARBİ ÖNLEMEK İÇİN KAÇMIŞ. NERDE OLDUĞUNU BİLMİYORUM.

O HALDE YILDIZ'I İADE ET!

DEVAMI VAR

ALİŞ ile MAVİŞ

ŞANS

YAZAN ÇİZEN S.ALKAN

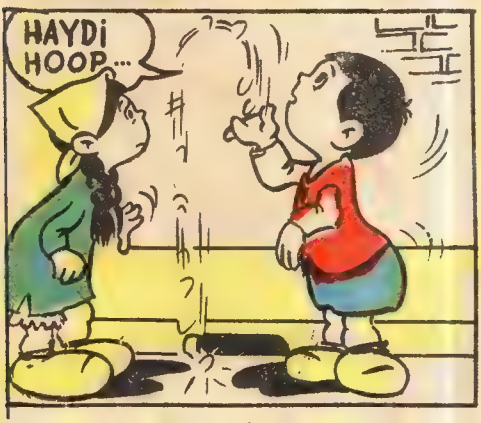

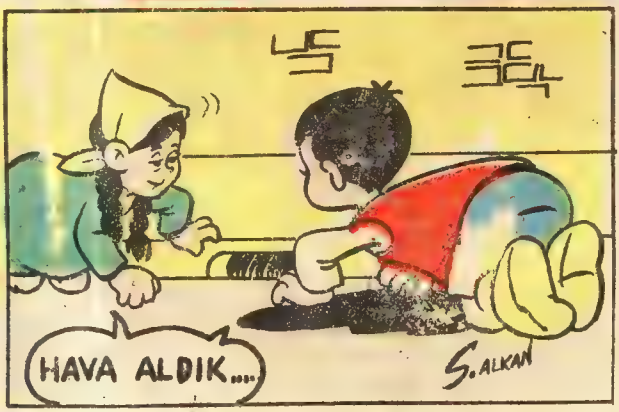

ORTAOKUL GRUPU
Yazı Yarışması 8incisi

Adı : Atılâ YENER
Okulu : Çorum Lisesi, Orta Kısım, Sınıf: 2/C.
Okul Müdürü: Ehlullah TOVAY
Türkçe Öğretmeni: Nurcan TANVERDİ.

ONUN ARKADAŞLARI

Adanın içinde acele ile koşuşan hemşirelerin, fısıldaşan doktorların sesleri.. Bir kâbus daha sızlatıyordu, yanık kemiklerini. Olecekti nasıl olsa, bunu biliyordu. Ama onun için daha çok erken değilmiydi? Oldüğüne iyi oldu Yaşasaydı, milletine zararlı bir insan olacaktı... Diyeceklerdi muhakkak.

— Hayır, hayır,beni siz, cemiyet mahvettiniz.

Sene 1952; serin bir sonbahar sabahı. Babası elinden tutup okuluna bıraktığı gün ne kadar da sevinçliydi. Subay olacağım ben. Başımda güzel bir şapkam, parlak düğmeli elbiselerim olacak diye düşünüyordu.

Aradan seneler geçmiş biraz büyüyüp gelişmişti. Bir arkadaşı şöyle söylüyordu:

— Ulan zibidi kadın gibi durma Bizim gibi erkek ol!...

Ona zibidi diyemezlerdi. O da erkek olacaktı. Hayır demiyordu artık ağzına tutuşturulan sigarayı içerken. Hayır diyemiyordu, eline verilen zarı atarken.

Zavallı babası bunları duyunca deliye dönmüş, son ihtarını yapmıştı. Artık harçlık vermeyecekti Alışmıştın duramazdın Okulun bodrumundan, okula ait kâğıtları çalıp satanlar arasında senin de bulunman... En büyük darbeyi indirmişti ailene. Artık buralarda kalamazdın. Ailenin yüzkarası olmuştun. Bırakıp gittin, yine kötü arkadaşlarınla beraber...

Sana ne güzel şaka yaptılar. O yıkık kuytu apartmanın içinde. Benzinle yeni yıkadığın elbiselerinin üzerine atıverdi sigara izmaritini erkek dostlarından biri Erkekliğini gösterdi sana. Hemen vücudunu kızıl alevler sarıvermişti.

Belinden alt tarafının tamamen yandığını söylüyordu doktor. Şimdi babacığın seni yaşlı gözlerle bağrına basacak ve:

— Babacığım, affet beni ne olur affet. Beni onlar böyle yaptı! diyordun.

Hemşire titrek ellerle yüzüne beyaz çarşafı örterken, baban seni yanlış terbiye etmenin azabını çekiyor, sen ise kötü arkadaşlara inanmanın kefaretini ödüyordun

Atilâ YENER

DÜZELTME : Evvelki sayımızda Cengiz Ersun'a ait (Herekemiz) yazısı altıncı ilân edileceği yerde, yanlışlıkla (İlkokul Grupu Yazı Yarışması yedincisi) olarak neşredilmiştir. İlk neticeler ilân edilirken, bildirdiğimiz gibi bu yazı yarışmasında altıncılık kazanmıştır. Özür diler, düzeltiriz.

ÇOCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI : 47 CİLT : 1960-10
23 KASIM 1960

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden :
CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan :
OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan :
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
İstanbul
Telefon : 22 37 14

Basıldığı yer :
TÜRKİYE BASIMEVİ
Klise: Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı : 75 kuruş. Yıllık Abonesi (52 sayı 39, altı aylığı 19,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır. İlânın santimi sekiz liradır.

TÜRKİYE YAYINEVİ

Bu mecmua Basın Ahlâk Yasası'na uymayı taahhüt etmiştir.

İLKOKUL GRUPU
Resim Yarışması 7ncileri

Adı : Neriman BERBER
Okulu : Çatalca, Ferhatpaşa İlkokulu, Sınıf: 5.
Başöğretmeni: Burhan KARAELMAS.
Resim öğretmeni: Nihat ERDEM

Adı : Selma KANICI
Okulu : Cevrikalfa İlkokulu, S: 5, No: 271.
Başöğretmeni : Seyfi ORHANLI
Resim Öğretmeni : Hidayet YAVUZ.

Plâstik İnsanlar ÜLKESİ

İLG[illegible] HEYECAN ROMANI

Çeviren: H. FİKRİ VEREL — 35 —

Burson güç işitilir bir sesle:

— «Bahse girerim ki bu iskeletlerden biri bizim zavallı Mac'a aittir...» dedi.

Prof. Ludvig cevap vermedi. Çünkü o da hemen hemen Mister Burson'un fikrindeydi.

Az sonra o bomboş iskeletler hareket etmeğe ve odanın içindeki aletleri tanzim ederek bir takım işler yapmağa başladılar. Inanılacak gibi birşey değildi tabiî bu... Bütün hayatî organlardan mahrum iskeletler nasıl hareket edebiliyorlardı?

Odanın sol duvarında insan başı iriliğindeki o korkunç kızıl gölzerden biri belirdi. Şimdi yeniden devamlı kontrol altına girmiş bulunuyorlardı. Bütün konuşmalarına ve hareketlerine dikkat etmeleri gerekiyordu.

Hultemah'ın iğrenç sesi odayı doldurdu:

— «Benim kudretime inanıyorsun artık değil mi Ludvig?»

Prof. Ludvig içini çekti:

— «Maalesef evet.»

— «Sana burada son bir şans verebilirim. İnsancıl olmayı bırak ve kendini düşün Ölümsüz olarak bütün bir kâinata hâkim olmayı düşün... Bizim gibi bir yaratık için bundan daha mutlu birşey tasavvur edilebilir mi »

Burson vücudu titremekte olan ihtiyarın omuzunu tuttu:

— «Sakin olun dostum, sakin olun...»

Ludvig sordu:

— «Biraz evvel garip bir şekilde ortadan kaybolan arkadaşımızın akıbetini öğrenmek istiyorum Hultemah...»

— «Onu görüyorsun ya...»

— «Nerede?»

— «Mavi binanın en eğlenceli yerinde, ölüm hücresindeki iskelet arkadaşlarının yanında vazife görüyor...»

— «Sen adî bir katilden başka birşey değilsin Hultemah...»

— «Bu tarzda konuşmağa devam edecek olursan Plâstik İnsanlar Ulkesi'ni şöyle bir olsun gezebilmek fırsatını da elden kaçırırsın... Meslekdaşım olduğun için sana ikinci defa olarak işbirliği teklif ediyorum»

— «Bir canavarla yaşamaktansa, Mac'in yanına gitmeyi tercih ederim...»

— «Peki bir iskeletin nasıl normal bir insan gibi yaşadığını mera ketmiyor musun?»

— «Sana inanmıyorum ki... Mac başka bir yerdedir mutlaka...»

Ludvig bunu mahsus söylemişti. Gerçekte iskeletlerin nasıl yaşadıklarını, nasıl böyle normal bir insan gibi hareket ederek vazife gördüklerini müthiş merak ediyordu.

Hultemah güldü:

— «Mavi odanın şu bölmesinde cereyan eden şeyi senin daha ilk bakışta anlaman gerekirdi Ludvig... Rontgen ışınlarını atom ışınlarından geçirdiğin vakit, her mahlûkun sadece içini görebilirsin... Ne kadar basit değil mi Şimdi dikkat et dostum, ışınları keseceğim...»

Ve dediğini yaptı. Cam bölmenin arka tarafındaki göz alıcı aydınlık kayboldu.

O da ne?

Mac yanlarından kaybolmadan evvelki gibi orada duruyordu En ufak bir değişikliği yoktu.

Burson cama doğru koşarak elini salladı:

— «Hey Mac!»

Fakat o bunu farketmedi.

Hultemah konuştu:

— «Boşuna uğraşmayın Mister Burson. Siz onu görebiliyorsunuz ama, onun sizi görebilmesine imkân yok. Zira kendi icadım olan bu camın iç tarafı plâstik aynadır... Pozitif yönden bakılırsa içi görünür, negatif yönden bakılırsa tam mânasile bir ayna vazifesi görür... Bunlar bence çok basit şeyler... Çocukça da diyebilirim... Cesur ve atak arkadaşınız henüz ölmüş değil... Yarın yapacağım bir ameliyatla onu da kendime bağlıyacağım. Bey-

TEMEL EĞİTİM ve TEMEL BİLGİLER

ÜÇÜNCÜ SAYISI

İNSANLAR

(İLK İNSANLAR)

YARIN ÇIKIYOR

32 SAYFA, 4 RENK — 50 KURUŞ

Tamamen haftalık ünitelere göre hazırlanan bu sayımız resimlerle süslü olarak hazırlanmıştır.

Bayinizden bulamazsanız, siparişlerinizi aşağıdaki adresimize yapabilirsiniz.

TÜRKİYE YAYINEVİ

Ankara Caddesi No : 36 — İstanbul

nindeki cesaret hücrelerine ihtiyacım var...»

Burson söylenenleri sakin sakin dinledikten sonra:

— Akıbetimizi öğrenmek istiyorum Herr Profesör...» dedi. «Biz ne olacağız?»

Hultemah'ın sesi yumuşamıştı:

— «Bu sizlerin tutumuna bağlı... Kırksekiz saat sonra dünyayı avucumun içine almış olacağım sayın Başkan!... Kırksekiz saat sonra belki de bütün bir kâinat benim emrime girecek! Plâstik insanlardan müteşekkil o dularım ve bütün harp malzemem hazır:

Profesör Ludvig atıldı:

— «Sen insanlık ve ilim tarihine tam mânasile bir canavar olarak geçeceksin Hultemah!»

— «Yanılıyorsun dostum... Yanılıyorsun çünkü bu tarihe artık kimse olmıyacak... Plâstik insanlar devrine ait herşeyi ben kendi elimle yazacağım.»

— «Robotlara, hissiz ve beyinsiz bir takım şekillere tahakküm etmeyi büyük bir başarı mı addediyorsun?»

—«Elbette... Ölümsüz insanlar dünyasını yaratan bir Tanrı olacağım ben!»

— «Ya Hitler? O seni bu arzunda mi bir kacak zannediyorsun? Benden çaldığın bütün plânları yenide hazırladım. Şimdi belki o burada cereyan eden herşeyi görüyor ve senin harekete geçmeni bekliyor...»

Hultemah gürledi:

— «Yalan söylüyorsun Ludvig! Beni yolumdan idealimden çevirmek için uyduruyorsun bütün bunları...»

— «Sözlerimin yalan olduğuna inansaydın, ne beni ne de şu iyi niyetli sulhçuları buraya kadar getirmezdin. Ama boşuna uğraşacaksın Hultemah; sana Hitler'in nerede olduğunu söylemiyeceğim...»

— «Karşı karşıya geldiğimiz zaman bu fikrinden vazgeçeceğine eminim...»

Emreden ses yükseldi:

— «Mavi binayı terkedip, kırmızı binaya geçin!...»

Şimdi en önde Ludvig gidiyordu Hultemah'la karşı karşıya geldiği anda ona bir oyun oynamayı tasarlıyordu ama, fikirlerinin bu canavar ruhlu adam tarafından öğrenileceğinden korkarak plânını tam mâasile kurmağa muvaffak olamıyordu.

Kırmızı bina evvelce girdikleri binadan çok daha muhteşemdi. Her tarafta plâstik aynalar, harikulâde güzel halılar, biblolar göze çarpıyordu.

Ses:

— «İkinci kata çıkıp büyük salona geçiniz!» dedi

Merdivenlere basınca, bunların kendi kendine hareket ettiğini gördüler. Birinci katla ikinci kat arasında epey mesafe vardı.

İşte bahsi geçen salon şurasıydı Artık yanlarından bir çok plâstik insanlar geçip gidiyor, fakat yüzlerine hiçbiri bakmıyordu. Bunların robotlardan farkı,insana daha çok benzemeleriydi. Gözlerinin içi boş gibiydi. Kafalarının hemen üstünde antenimsi bir şey duruyor ve her iki uçta iki kırmızı ışık devamlı olarak yanıp sönüyordu

Ludvig yanında ilerleyen Burson'a:

— «Beyinleri atomla işliyor olmalı...» dedi.

Burson sordu:

— «Bu ampuller kırılacak olursa Plâstik insanlar yine aynı şekilde hareket edebilir mi?»

— «Bu hususta kesin bir bilgim yok. Fakat atom lâmbalarını kırmak tehlikeli olur zannederim...»

— «Ne gibi?»

(Devamı gelecek sayıda)

KISSADAN HİSSE

ARKADAŞ ELE VERİLİR Mİ HİÇ?

İtalyanın tanınmış vatanperverlerinden Filippo Ferrari, birgün Avusturya polisi tarafından casusluk suçu ile yakalanmıştı. Uzun süren bir sorgudan sonra, eğer öteki arkadaşlarını ele verirse, kendisinj bırakacaklarını söylediler... Ferrari onlara:

— «Peki,» dedi, «size yalnız arkadaşlarımın isimlerini değil, evlerini, topladıkları yerleri de göstereceğim. Yalnız beni, büyük kilisenin kulesine çıkaracaksınız...»

Polisler, onun istediğini yaptılar. Beraberce, büyük klisenin terasına çıktılar.

Polisler Filippo Ferrari'ye: «Hani arkadaşların nerede?» de-

yince, meşhur vatanperver eliyle, aşağıdaki şehri göstererek:

— «İşte bütün Milano şehri,» diye cevap verdi.

İnsan, basit menfaatler uğruna hiçbir zaman başkalarını ateşe atmamalıdır. Böyle yapmayanlara sütü bozuk derler halk arasında.

ZOR KURTULURDUN

Zamanın en tanınmış adamlarından biriydi. Bu meşhur adamın çocukluğu ve gençliği sefalet [illegible] O devrin en zengin bir adamının yanında yıllar yılı uşaklık yapmıştı. Fakat zekâsı ve kabiliyeti sayesinde uşaklıktan kendini kurtarış ne ile ketinin kalburüstü simaları arasına girmişti.

Bir gün bu kabiliyetli adam, vaktiyle yanında çalıştığı zengin adamla yolda karşılaştı. Kendini beğenmiş bir kişi olan zengin; [illegible] meşhurunun onurunu kırmak için ona şöyle dedi:

«Üstat, şimdi meşhur bir adamsın ama, vaktiyle benim yanımda uşaklık ettiğini unutma.»

Meşhur adam hiç istifini bozmadı. Bu kendini beğenmiş zengin adama şu güzel cevabı verdi:

— «Evet dostum haklısın... Fakat ben kendimi kurtarmasını bildim. Fakat eğer iş tersine olsaydı da, siz benim uşaklığımı yapsaydınız, bu uşaklıktan kurtulacağını hiç zannetmezdim...»

Başkalarını küçük gören insanlar, her zaman küçük görülmeye mahkûmdurlar.

Dünyanın 4 Köşesinden

Uykunun gençleştirdiği doğru mudur?

Uykunun insanı dinlendirdiğini hepimiz biliriz. Ama gençleştirebileceğini ve ömrü uzatacağını düşünmeyiz. Yapılan tecrübede, 15 seneden fazla yaşamayan bir cins köpeğin uykuya alıştırılmak suretiyle 21 yaşına kadar yaşatıldığı görülmüştür. Bir kaza neticesinde ölen hayvanın ölünceye kadar gençliğindeki parlak tüyleri muhafaza edişi de bir hayli hayret uyandırmıştır.

Bir insandan ne kadar kan alınabilir?

Dünya yüzünde hastalara ve yaralılara kan temin etmek maksadıyla sayısız kan bankası vardır. Bunlar kan toplamak için büyük faaliyet gösterirler. Bu arada, kan vererek bir çeşit rekor yapanlar da çıkmıştır. Bunlardan, M. Fleury isimli bir Fransız 32 senede 437 litre kan vererek bir insanın şimdiye kadar en çok ne kadar kan verebileceğini göstermiştir.

Dünyanın en kuvvetli teleskopu nerededir?

Dünyanın en kuvvetli radioteleskobu Amerika'da Batı Virginya'dadır. Aksettirici ekranının çapı 180 metredir. Bu teleskop sayesinde 38 milyar ışıksenesi uzaklıktaki yıldızların mevcudiyeti isbat edilebilmektedir. Işığın bir saniyede 300 bin kilometre yol aldığı hesabedilecek olursa teleskobun kuvveti hakkında bir fikir elde edilebilir.

Bayraklardaki güneş

Eski insanların çoğu güneşe, ava ve yıldızlara taparlardı. Bugün birçok milletlerin bayraklarında bunların resimleri vardır. Japon bayrağı, kırmızı üzerine beyazla çizilmiş bir güneşten ibarettir. Arjantin, Uruguay, İran bayraklarında da sarı renkli güneşler vardır. Mısır bayrağında bir ay, üç yıldız; Amerika Birleşik Devletleri bayrağında 50 yıldız vardır.

Fakat bayraklar içinde en gü-

TARİH YAPRAKLARI

ATATÜRK SOYADI

24 Kasım 1934'te, Anafartalar kahramanı, İstiklâl savaşımızın ünlü Başkumandanı, Cumhuriyetimizin kurucusu ve ilk cumhurbaşkanımız Mustafa Kemal'e Atatürk soyadı verildi.

ORHUN KİTABELERİNİN OKUNMASI

25 Kasım 1893'te garplı bilginler tarafından Orhun âbidelerindeki yazılar okunmuştu. Tarihte Asya'ya ait mühim olayları aydınlatan bu anıtlar Moğolistan'ın kuzey doğusunda, Orhun adını taşıyan ırmağın yatağında bulunmuştu. Yazıların Göktürk devletini idare edenler tarafından yazıldığı anlaşılmıştır.

BAĞDAT'IN ALINMASI

28 Kasım 1534'te, Kanunî Sultan Süleyman zamanında, İbrahim Paşanın kumandası altındaki Türk ordusu Bağdat şehrini Türk imparatorluğu sınırları içine almıştı. Şehir orduya karşı savunma yapmadığı için kan dökülmeden ve yağma edilmeden alınmıştı. Bu tarihten sonra Bağdat şehri birkaç defa İranlılarla bizim aramızda alınıp verildi ve en sonunda Birinci Dünya Savaşı'nda yurdumuzdan çok uzaklarda kaldı.

ŞAPKA KANUNU

28 Kasım 1925'te çıkan bir kanunla fes, külâh, takke giyilmesi yasak edilmiş ve bütün medenî milletlerin kullandığı şapka giyilmesi kararlaştırılmıştı. Şapka kanunu Atatürk inkılâplarından biridir.

zeli, hilâl şehlindeki ay ve beş köşeli yıldızı ile Türk bayrağıdır.

Kuşlar yollarını nasıl bulurlar?

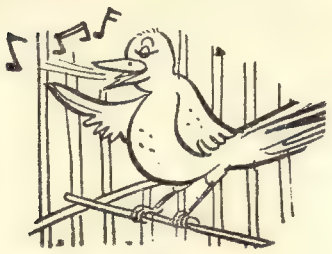

Yuvasını yapıp, yavrularını yetiştiren kuşlar, havaların soğumasiyle yiyecek bulamaz hale gelince, göç etmeğe başlarlar. Kuşların, bu kadar uzak yerlere gittiklerini görerek, yollarını nasıl kaybetmediklerine şaşarız.

Bu kadar uzak yerlere giden kuşlar, yollarını bulmak için, yer yüzündeki bazı işaretlerden istifade ederler.

Fakat kuşlar, yollarını bulmak için, yalnız işaretlerden fayda - lanmazlar. Yapılan tecrübeler gös termiştir ki, kuşların yön bulma hassaları vardır. Çünkü, ilk defa gittikleri bir yere yanılmadan gidebilirler.

SPOR TARİHİ

YAZAN : TEVFİK ÜNSİ

YUNANLILARI İKİNCİ DEFA YENİŞİMİZ

11 senelik bir aradan sonra, 1948 de ilk milî maçımızı Atinada Yunanlılarla yapmış ve 3 — 1 galip gelmiştik. Aradan geçen zaman zarfında herkes millî maça susamış olduğundan bu galibiyet büyük sevinç yaratmıtı; Yunanlıları yenişimiz de ayrı bir sevinç olmuştu.

Yunan millî takımı ile işte bu maçın rövanş maçını, bundan 12 sene evvel, 28 Kasım 1948 de Mithatpaşa stadında yaptık. Daha evvel millî takımımız İstanbulda bir mac yapmış ve Mithatpaşada Avusturyalılara 1 — 0 yenilmişti. Bu Yunanlılarla yapılacak ikinci maçta açık farklı bir galibiyet görmek için halk yağmurlu bir hava olmasına rağmen stadı doldurmuştu.

İtalyan hakem Dattilo'nun idare ettiği maçı takımımız şu kadro ile oynadı: Cihat (kaptan F.B), — Naci (GS), Vedii (BJK) — Musa (GS), Bülent (GS,) Hüseyin (BJK) — İsfendiyar (GS), Gündüz (GS), Reha (GS), Muzaffer (GS), Şükrü (BJK).

Oyuna çok hızlı başlayan takımımız çok güzel bir maç çıkarmaya başladı, seyircileri mest ederken 3 üncü ve 19 uncu dakikalarda Reha'nın nefis kafa şutları ile iki gol kazandık ve 2 — 0 galip duruma geçtik. Fakat futbolde gurur ve aşırı iyimserlik, caka iyi şey değildir. Millî takımdaki oyuncularımız o gün daha çok gol kolayca atarız, biraz oyun gösterelim zihniyeti ile işi şahsî oyuna döktüler, gevşediler. Bunun neticesi Yunanlılar daha iyi oynamaya başladılar ve bir de gol attılar. Çamurlu sahada oyunumuz bozuldu. Takıma sakaklanan Gündüz'ün yerine evvela Vefalı Galip, sonrada F.Bahçeli Selâhattin girdi. Fakat artık maçın başlarındaki güzel oyundan eser kalmamıştı. Nihayet bu 5 — 6 golle kazanabileceğimiz maç, takımımızın 2 nci golden sonra gevşemesi yüzünden 2 — 1 galibiyetimizle sona erdi.

Besinler

EKMEK

SOFRAMIZDAN hiç eksik etmediğimiz, seve seve yediğimiz başlıca besinlerimizden olan ekmeğin bugünkü şekle nasıl geldiğini hiç düşündünüz mü? Bana, ekmeği tarif et, deseniz şöyle ederim :

Un'a su, tuz, maya katıp yuğurduktan sonra, mayalaşmasını bekleyip, pişirerek elde ettiğimiz besine ekmek derim.

Eskiden insanlar unu çeşitli yollarla elde ederlerdi. Fakat undan ekmek yapmasını bilmezler, hububatı, unu çiğ veyahut kavurarak yerlerdi. Zamanla yuğurmayı akıl edebilmişlerse de, mayalı ekmeği uzun zaman keşfedememişlerdir. İbraniler, eski Mısırlılar, Çinliler pişirerek yemişler, Romalılar da askerlerine mayasız galetalar vermişlerdir.

Ekşimiz (mayalaşmış) hamurun pişirilmesi, tesadüfî tecrübe edilmiş ve pişirilen ekmeğin daha lezzetli, daha kabarık olduğu görülmüştür. Milâttan 2.000 yıl evvel Mısır'da yapıldığı kabul edilen bu tesadüfî keşif, bugün yediğimiz ekmeği insanlara kazandırmıştır. Bu tarz ekmek pişirme, daha sonraları Fenikelilere, eski Romalılara geçmiştir.

Bugün dahi memleketimizin birçok yerlerinde yuğurma işinin elle yapıldığına rastladığımız gibi, senelerce evvel unu hamur haline getirmek için elle yuğururlardı. Bu, sıhhî bakımdan zararlı olduğundan, makinelerle yuğurma imkânları aranmış ve ilk yuğurma makinesi Romalı fırıncı «Eurisoces» tarafından icad edilmiştir.

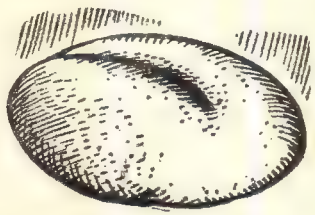

Bugün büyük şehirlerdeki fırınlar bir fakrika gibidir. Bir taraftan verilen hamur, diğer taraftan ekmek olarak çıkar.

Eğer aldığımız ekmeğin iyi olmasını istiyorsak, şunlara dikkat etmeliyiz:

Kabuğu esmer, kabarık olmalıdır. Elimiz ile bastırdığımızda ses çıkarmalı, kabuğu içine yapışık olmalıdır. Kabuk ne fazla kalın, ne de fazla ince olmalıdır. İçi elâstiki olmalı, bastırdığımız zaman sünger gibi eski şeklini almalıdır.

İyi bir ekmek, 72 randımanlı (1.000 kilo buğdaydan 72 kilo un elde etme) yumuşak buğday unu ile yapılır.

Bugün francala dediğimiz ekmek, 62 randımanlı buğday unlarından yapılır.

Eğlence BİLMECE BULMACA

KAPLAN BÖCEĞİ, YİYECEĞİ SANAN ARILARI, KANATLARINDAKİ GÜL KOKUSİYLE CEZBEDER.

AMERİKA ÇAKALI, ASLINDA ÇAKAL OLMAYIP KURT CİNSİNDEN BİR HAYVANDIR.

DÜNYADAKİ BÜTÜN İNSANLAR ANCAK AMERİKA KEŞFEDİLDİKTEN SONRA HİNDİYİ TANIYABİLDİLER.

YILDIZ BURUNLU KÖSTEBEK...

FLORİDA'DA YAŞIYAN BU KIZ, TARLASINI TİMSAHLARIN ÇEKTİĞİ SABANLA SÜRER...

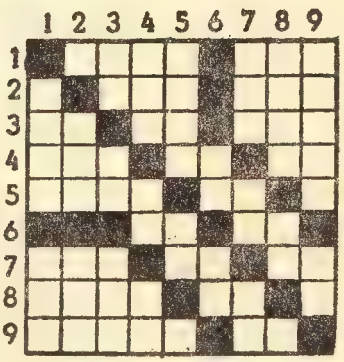

Soldan sağa doğru:

1 — Yıl, pişmemiş. 2 — Altın pabucu, iyi. 3 — Çok değil, bir nota, parlak kırmızı. 4 — Bir renk, tersinden oku: Bir silâh, tersinden oku: Tok değil. 5 — Doğu topraklarımızda bir nehir bir soru eki. 6 — Hamurun esası, bir işaret sözü. 7 — Karganın şarkısı, Karadeniz kıyısında bir şehrimiz, bir nota 8 — Bir meyva, yılın bir parçası. 9 — Savaşı kazanmak, asker.

Yukardan aşağı doğru:

1 — Bir bıçak, sonbahar. 2 — Kolay değil, üye. 3 — Genişlik, eski Mısırlıların bir tanrısı, bir çeşit pas. 4 — Bir yemiş, ırmakta akan, kuzunun haykırması. 5 — Tane ile tozu ayıran, numara. 6 — Bir sayı, bir nota 7 — Bir kasabamız, benzer, bir emir. 8 — Hastaya verilen, vücutta hasıl olan şişlik. 9 — Hayvanların su içtiği yer, kasapta satılan.

KABAHAT KİMDE?

Öğretmen: — Sen her gün okula geç kalıyorsun!

Öğrenci: — Kabahat sizde öğretmenim! Siz de her gün zili ben gelmeden evvel çalıyorsunuz!...

DİŞ AĞRISI

— Dişim çok ağrıyor.
— Diş'ye gittin mi?
— Gittim.
— Dişini çıkardı mı?
— Hayır. Kendisi dışarı çıktı.

ACEMİLİK

Acar ilk defa uçağa binmişti. Pervane dönmeğe başlayınca pilota seslendi:

— Aman şu elektrik pervanesini kapayın! Hava soğuk, çok rüzgâr oluyor!

OLMALI AMA!...

— Ahmedin parası var mı dersin
— Muhakkak olmalı!...
— Hepimizin olmalı ama var mı?!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	A	M	A	■	M	A	K	A	Ş
2	R	A	Y	■	■	D	A	R	A
3	A	Ç	■	H	A	■	N	A	R
4	P	■	M	U	Z	■	A	B	A
5	■	T	A	N	■	O	V	A	■
6	K	A	K	■	A	Y	A	■	D
7	A	L	A	■	L	A	■	B	U
8	Y	A	R	A	■	■	Ş	E	B
9	A	Ş	A	Ğ	I	■	A	N	A

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

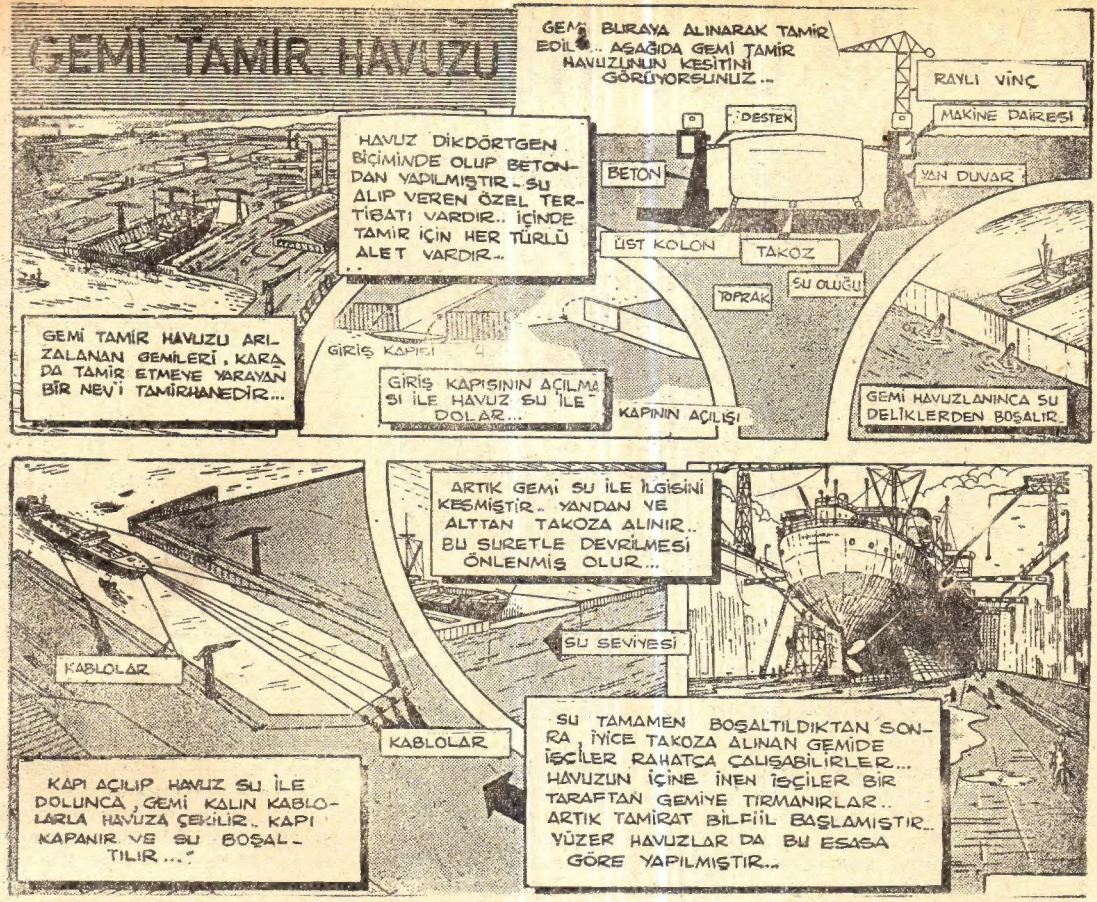

YANLIŞ DUA!

Eski imamlardan biri güzel bir köyün camisine tayin edilmişti. Köyün hemen hemen bütün halkı cins at besliyor ve yarıştırıyorlardı. İmam da bazen yarışları seyre giderdi

Halk dindardı. Her gün cami, kapısına kadar doluyordu.

Bir gün bir adam imama gelerek bir miktar para verdi.

— Lûtfen her namazdan sonra Nazlı için dua ediniz, dedi.

Hoca derhal bunu kabul etti. Ve her gün Bayan Nazlı için dua etmeğe başladı. Bayan Nazlının nesi olduğunu da sormamıştı. Fakat kendi kendine «Herhalde ağır hasta olmalı» diye düşünüyordu.

Bir hafta sonra yine aynı adam hocaya geldi.

— Artık dua etmeyiniz, teşekkür ederim dedi.

Hoca biraz durdu.

— Niçin beyim, dedi, yoksa hastanız vefat mı etti?

Adam gülümsedi.

— Hayır, dedi. O bizim kısraktı Yarışı kazandı...

Beraber GÜLELİM

HANGİSİNİ İSTERSEN?

Polis (Bisikleti kullanan acemi gence) — Kartınız veya karnenız var mı?...

Genç — Dolu! Koleksiyonum bile var! Hangisini istersin... Hüviyetimi gösteren kartı mı, banka kartını mı, okula yazılırken aldığım kartı mı, çay, kahve, ekmek karnesini mi, yoksa posta kartını mı?...

SU!

Saat dokuza geliyordu Kahvaltı etmemişlerdi. Karınları çok acıkmıştı. Çok ta işleri vardı Acele bir sütçü dükkânına girdiler. Biri ötekine döndü.

— Şimdi rahat rahat sularımızı içebiliriz! dedi.

Öteki şaşırdı

— Su mu?... dedi.

— Oyle ya!... Şimdi çocuğun bardakla getireceği beyaz renkli şey!...

HANGİSİ YORUCU?

İhtiyarca ve çenesi düşük bir kadın büyük bir mağazaya girdi. En üst kata çıkmak için asansöre bindi. Asansör memuru küçük bir çocuktu. Kadın bir dakika olsun boş durmamayı kâr saydığı için hemen konuşmağa başladı.

— Oğlum, dedi, bu koskoca mağazanın müşterilerini bütün gün taşımaktan yorulmuyor musun?

Çocuk cevap verdi:

— Yorulmaz olur muyum?! Her gün canım çıkıyor!

— Doğru. Çok yorucu bir iş bu!... Seni en çok yoran müşterileri yukarı çıkarmak mıdır?

— Hayır.

— Oyleyse aşağı indirmek daha fazla yoruyor?

— Hayır

— Ya ne yoruyor?

— Müşterilerin mânasız suallerine cevap vermek!...

KIŞ UYKUSU NEDİR

Kış uykusuna yatan hayvanlar, yuvalarını toprak altında yapan ve toprağın içinde açtıkları inlerde barınanlardır...

Kışın soğuğu insana biraz miskinlik verir. Yorganın içindeki sıcaklık vücudü gevşettiği için, insanâdeta yataktan çıkmak istemez... Yaz sabahı pencereden vuran güneşi görünce yataktan fırlayışınız, kış sabahı kalkışınıza hiç benzer mi?... Tabiî benzemez.

Fakat benim anlatmak istediğim kış uykusu, bu değil...

Hiç duydunuz mu bilmem!. Bazı hayvanlar, kışın ortalıkta görünmez olur, kış uykusuna yatarlar Bu uyku, haftalarca, aylarca sürer.

Tabiî şimdi size tuhaf gelecek! Haftalarca süren uyku da olur mu imiş diyeceksiniz?

Buna şaşmakta haklısınız. Hem zaten bu işe hayret eden, yalnız sizler de olmıyacaksınız. Bütün bilginler, bazı hayvanların kış uykusuna yatışlarını acayip bulmuşlar ve bu iş üzerinde araştırmalar yapmışlardır Böyle bir şeyi araştırabilmek için evvelâ hangi hayvanların «uykucubaşı» olduklarını bilmek gerekiyordu. Yazın salına salına gezip de kışın birdenbire ortalıktan kaybolan hayvanlar, acaba hangileriydi?...

Hayvanlarla uğraşan bilginler, bu işi inceleyince bir de baktılar, ki kış uykusuna yatan hayvanların başında ayılar geliyor. Fakat ayılar bu işte yalnız değil... Köstebekler, tarla fareleri kirpiler, yılanlar da birtakım börtü böcek gibi, kışın uyuyan hayvanlardandır.

Dikkat edilirse hemen bütün kış uykusuna yatan hayvanlar, yuvalarını toprak altında yapan ve toprağın içine açtıkları inlerde barınanlardır

Bilginler, böyle kış uykusuna yatan hayvanların bu uykusunun nasıl bir şey olduğunu merak edince, kendilerine en kolay gelen köstebekleri göz den geçirmeğe koyulmuşlar. Bu gözden geçirişin sonuçları okadar meraklı ki anlatayım da bakın!

Köstebeklerin yer altındaki yuvaları pek güzel bir şeydir. Adeta birkaç kapılı ve birkaç odalı bir konak gibidir. Hayvan bu yuvayı mahsustan birkaç kapılı yapar ki, kapıların birinden bir düşman girerse, öteki kapılardan kaçabilsin diye... Fakat böyle çok kapısı olan yerleri kışın sıcak tutmak zordur. Onun için köstebek de kışın, yuvasının büyük odasında yatarken bu odaya açılan kaç kapı varsa hepsini, güzelce çamurla sıvayıp kapatıyormuş. Buna ne lüzum var dememeli. Köstebek, şahiden akıllı hayvan... Bir kere bu kapıları kapamakla kışın, derin uykuda iken düşmanlarına lokma olmamak için tedbir alıyor. Sonra da kış uykusu sırasında ininin havasının soğumamasını ve hep ayni sıcaklıkta kalmasını sağlıyor.

Şimdi siz düşünün! Köstebek, her tarafı çamurla sıvamış, yuvasında kıvrılmış derin kış uykusuna dalmış...

Bu sırada bir gün, bilginler, toprağı kazıyor ve yavaşça inin kapısını açıyorlar. Tabiî köstebek işin farkında değil... Mışıl mışıl uyuyor. Uyuyor ama, öyle bir halde ki, yarı ölü gibi...

Fakat, köstebeğin ve bütün kış uykusuna yatan hayvanların kış boyunca baştan aşağıya böyle uyuduğunu sanmamalı... Bu hayvanlar, uykuları arasında, üç, dört haftada bir uyanırlar da... Şu farkla ki bu uyanışları, bizim bildiğimiz gibi uyanış değildir. Yarı uyur bir haldedirler ve yuvaya yığmış oldukları yiyeceklerden yiyip karınlarını doyurduktan sonra tekrar uykuya yatarlar.

Bilginler, köstebek yuvasını açtıkları sırada hayvan uyanık değilmiş... Köstebeği almışlar, kalbinin atışına bakmışlar ki, gayet hafif Vücudunun sıcaklığını ölçmüşler, bir de bakmışlar ki, uyanık olduğu zamanlardakinin sekizde biri derecesine inmiş... Hele nefes alına hiç yok gibi... Üstelik hayvan zayıflamış da...

Meselâ köstebeğin vücut sıcaklığı, uyanık olduğu zamanlarda 30 derece iken, kış uykusu sırasında 4 buçuk dereceye inermiş...

Bu hal, âdeta hayvanın yarı ölmesi demek değildir de nedir?

Ölenin sonradan dirildiği görülmediğine göre nasıl oluyor da kışuyk usuna yatan hayvanlar, ilkbaharda uyandıkları zaman tekrar canlanabiliyorlar?...

Burasını, şimdilik kimse bilmiyor. Bilinen bir şey varsa, meselâ köstebeğin kış uykusundan uyandığı sırada, âdeta hastalıktan kalkan bir adam gibi biraz kuvvetsiz ve mecalsiz oluşudur. Fakat böyle bir adam, nasıl kendine bakıp da çabucak kuvvetleniyorsa, köstebek de iki saatte kendine geliveriyor vücudundaki kanı hızlı dolanmağa başlıyor. kalbi çabuk çabuk atıyor, güzelce nefes alıyor ve az zamanda tekrar semizliyor...

Yalnız köstebek değil, bütün diğer kış uykusuna yatan hayvanlar böyleymiş...

İşte bazı hayvanların kış uykularının hikâyesi bu... Ama sakın kalkıp da «neden kış uykusuna yatıyorlar » diye sormayın... Orasını bilemiyoruz. Zaten tabiatta olup biten şeylerden okadar azını biliyoruz ki.

ÇETİN İLE TOMBİK KAMP KURARKEN İKİ VAHŞİ ONLARI TAKİB EDERLER. BU KARA DERİLİ İNSANLARIN NİYETLERİ PEK İYİYE BENZEMEMEKTEDİR.

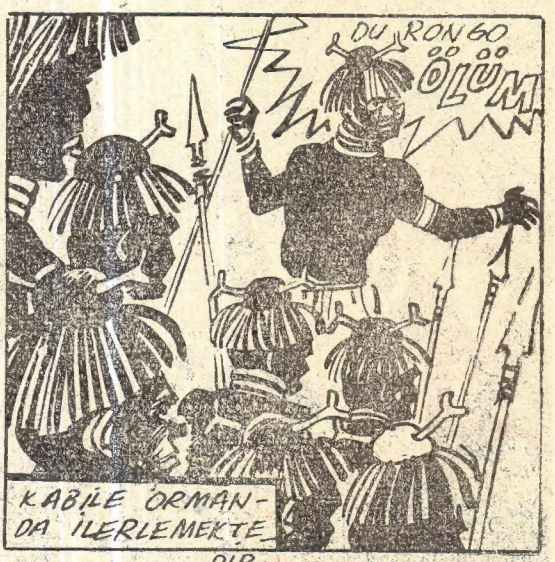

ÇOCUK
HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI
— Konseri bırakıp nereye gidiyorsun?
— Sesten daha hızlı giden bir uçağa binmeğe
MİSTİK